

Opdracht programmacommissie GroenLinks-PvdA

Leeswijzer:

Met *bestuur* worden de gezamenlijke besturen van PvdA en GroenLinks bedoeld

Opdracht

Het bestuur geeft de programmacommissie de opdracht om een verkiezingsprogramma op te stellen, dat in het najaar van 2025 wordt vastgesteld op de ALV. De programmacommissie zorgt voor een programma met standpunten dat aansluit bij de diversiteit van Utrecht. Inclusiviteit, zodat elke Utrechter mee kan doen in de stad, en bestaanszekerheid zijn hierin integraal opgenomen in alle hoofdstukken en/of thema's. De essentie van dit gezamenlijke programma is: groen, sociaal, vooruitstrevend en inclusief. Een grote verantwoordelijkheid. De programmacommissie wordt echt uitgedaagd om niet van 2 programma's '1 programma' te maken, maar een 'nieuw' programma te schrijven.

Uitgangspunten

Het verkiezingsprogramma vertaalt de visie van GroenLinks-PvdA Utrecht op de ontwikkeling van de stad. Het verkiezingsprogramma start met een inspirerende visie over de wenselijke ontwikkeling van de stad, voortbouwend op de successen van de afgelopen bestuursperiode(s). Deze visie wordt afgesloten met de 10 belangrijkste concrete beloften van GroenLinks-PvdA voor de stad. Hierdoor biedt het programma onderscheidende en herkenbare aanknopingspunten voor de campagne voorafgaand aan de verkiezingen.

Deze visie wordt vertaald in volgende thema-hoofdstukken naar een thema-specifieke visie, die concreet is. Deze visie wordt onderbouwd met actief geformuleerde speerpunten. Deze speerpunten zijn bij sterke voorkeur geen lange lijst van wensen - voor ieder wat wils - maar worden per onderwerp gecategoriseerd.

Voor veel Utrechters is de eigen wijk de belangrijkste plek van Utrecht. Het programma geeft daarom ook aandacht aan de ontwikkeling van Utrecht op wijkniveau. In het laatste hoofdstuk wordt per wijk de visie opgeschreven met daarbij de relevante speerpunten per wijk.

GroenLinks en PvdA zijn diverse en inclusieve partijen. Het verkiezingsprogramma weerspiegelt de verschillende visies die de partijen rijk is, én durft keuzes te maken.

Startpunt

- Het programma is herkenbaar, en bevat concrete en haalbare voorstellen waarmee GroenLinks-PvdA zich duidelijk profileert als zowel groene als rode partij;

- Het programma bouwt voort op de verkiezingsprogramma's van 2022 en het coalitieakkoord, en betreft hierbij de resultaten en ervaringen van de huidige zittingsperiode;
- In het programma worden successen uit de huidige collegeperiode geclaimd en duidelijke winstpunten/uitdagingen voor de aankomende periode benoemd;
- In het programma worden scherpe keuzes gemaakt, zodat er een programma ligt dat houvast biedt tijdens eventuele coalitieonderhandelingen.

Aansluiting van het programma

- Het programma sluit aan bij de speerpunten van de afdelingen;
- De programmacommissie raadpleegt het 'rompprogramma' vanuit Landelijk en sluit daar, voor zover relevant en wenselijk, op aan;

Specifieke eisen

- De teksten (zinsconstructies, keuze van woorden, etc.) in het programma sluiten aan op het leesniveau van de gemiddelde Nederlander (B1);
- Het programma wordt geschreven in genderneutrale taal zodat zo veel mogelijk mensen zich erin kunnen herkennen;
- Het programma en vooral de standpunten zijn actief geformuleerd.
- Een programma dat digitaal, op papier, en via audio in meerdere talen beschikbaar is, en waarin elke Utrechter zich in beeldtaal kan herkennen.
- Het programma moet een geheel zijn en de eindredactie wordt door een aangewezen schrijver gedaan. Hier is budget voor vrijgemaakt.

Een nieuw programma!

- De programmacommissie en de besturen bespreken/heroverwegen het overkoepelende verhaal voor het programma.
 - Hierbij wordt gebruik gemaakt van (de verschillende analyses) over de resultaten landelijke verkiezingen zoals opiniestukken in de landelijke media en analyses van de wetenschappelijke bureaus
 - Er wordt voldoende ruimte gemaakt om leden bij dit overkoepelende verhaal te betrekken, bijvoorbeeld door digitale raadplegingen, politieke cafés en/of inspraakavonden

Proces

Belangrijkste data (voorlopig)

- Het voorlopige programma wordt uiterlijk 5 september 2025 naar de leden gestuurd, zodat zij tot zondag 28 september moties en amendementen kunnen indienen.
- De moties en amendementen worden vervolgens beoordeeld en van advies (aannemen/verwerpen/aangepast aannemen) voorzien. Daarna wordt het programma inclusief gepreadviseerde moties en amendementen nogmaals naar de leden gestuurd voor zaterdag 18 oktober
- In de ALV van 1 november 2025 wordt over de amendementen, moties en het verkiezingsprogramma gestemd.
- Eventuele afwijking van bovenstaande tijdslijn kan door de programmacommissie worden voorgesteld, waarbij het belangrijk is dat de leden minimaal 3 weken de tijd hebben om amendementen te formuleren na de presentatie concept programma, en minimaal twee weken voor de ALV waarin het definitieve programma wordt vastgesteld het concept programma inclusief gepreadviseerde moties en amendementen ontvangen

Belangrijke aandachtspunten voor de werkwijze

- De programmacommissie maakt een overzicht waarin zij aangeeft hoe zij gaat werken aan het verkiezingsprogramma en welke planning zij daarbij aanhoudt, waarbij ze bovenstaande tijdslijn aanhoudt.
 - De commissie deelt het conceptprogramma tijdig met: bestuur, fractie, wethouders, werkgroepen en overige leden. Zij kunnen feedback geven en aangeven welke amendementen zij willen indienen;
 - De programmacommissie hanteert bij het opstellen van het programma een participatieve stijl van werken. Het programma wordt opgesteld met input uit verschillende geledingen binnen en buiten GroenLinks en de PvdA Utrecht. De commissie laat zich voeden door zowel leden als niet-leden, en door zowel professionele organisaties, experts als wijkbewoners. Daarbij gebruikt de commissie feedbackloops; en raadpleegt het in elk geval de volgende bronnen:
 - De programmacommissie vergelijkt de verschillende verkiezingsprogramma's van de partijen in Utrecht;
 - De programmacommissie raadpleegt de verschillende inhoudelijke werkgroepen die voorbereidend werk hebben gedaan;
 - De programmacommissie gaat in gesprek met de huidige fracties van GroenLinks en de PvdA in de Utrechtse gemeenteraad om input op te halen;
 - De programmacommissie organiseert in overleg met de werkgroepen eventueel evenementen om input te verzamelen;
 - De programmacommissie haalt actief input op uit de stad;
 - Voor het programma wordt gebruikgemaakt van input van buiten de vereniging.
- Denk daarbij aan maatschappelijke groeperingen, experts en sympathisanten van de partijen.

- In lijn met het speerpunt 'Diversiteit' gaat de commissie in gesprek met gemarginaliseerde groepen of kwetsbare groepen (mindervaliden, inwoners met meer dan alleen de Nederlandse achtergrond, lhbtq+, ouderen, lagere inkomens). Voor contact met deze groepen kan geput worden uit ons eigen netwerk van o.a. werkgroepen en (oud-)fractieleden;

Draagvlak

- Het programma heeft draagvlak binnen de afdeling. Dit betekent dat van de programmacommissie wordt verwacht dat zij een proces organiseert waarin leden, werkgroepen, raadsleden, wethouders en de JS en DWARS bouwstenen voor het programma aandragen;
- De programmacommissie organiseert een moment waarop leden met hen in gesprek kunnen over hun voorgenomen amendementen;
- De leden en werkgroepen worden actief betrokken door hen te vragen om concrete vragen over input voor het verkiezingsprogramma. Dit kan a.d.h.v. de verkiezingsprogramma's 2022-2026, maar ook a.d.h.v. vragen uit de fractie of van de wethouders
- Als de programmacommissie op onderwerpen niet tot een besluit komt, leggen we een aantal scenario's voor aan leden vóór de ALV om tot een eenduidig standpunt met draagvlak te komen; dit kan bijvoorbeeld tijdens een extra politiek café

Campagne

- De programmacommissie houdt bij het schrijven van het programma rekening met de vragen en stellingen uit de kieswijzers;
- De programmacommissie draagt zorg voor tijdige haalbaarheidstoets. (Wethouders kunnen hier een goede rol in vervullen);
- De programmacommissie onderhoudt contact met de campagnecommissie over de belangrijkste punten uit het programma waarop GroenLinks-PvdA zich wil onderscheiden. Dit gaat niet om inhoud, maar om formulering, zodat dit een goede basis vormt voor de campagne.

Planning (voorgesteld)

Datum	Actie
Januari/februari 2025	Start programmacommissie inclusief startbijeenkomst Agenda startbijeenkomst: <ul style="list-style-type: none"> - Takenverdeling en werkwijze bespreken - Vaststellen werkvormen voor interactief ophalen van input.

	<ul style="list-style-type: none"> - Ruwe opzet van programma ontwerpen - Afspraken maken voor opstellen plan van aanpak en planning - Inventarisatie en/of evaluatie stand van zaken verkiezingsprogramma 2022-2026 'tot nu toe' - Definitief vaststellen inhoudsopgave
Februari t/m juni 2025	<p>Verzamelen input. Participatief proces: de commissie sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande activiteiten om input op te halen. Waar nodig organiseert de commissie extra bijeenkomsten of maakt gebruik van andere werkvormen waarbij leden de commissie van input kunnen voorzien.</p> <p>Parallel aan de laatste fase van het verzamelen van input wordt de al behaalde input verwerkt in een verkiezingsprogramma.</p>
Juli/augustus 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Final edit conceptprogramma - Concept voorleggen aan fractie en wethouders, - Speerpunten adviseren voor de campagne
September 2025	Voorlopig verkiezingsprogramma voorleggen aan leden ter amendering en indienen moties.
Oktober 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Behandeling moties en amendementen door commissie en voorzien van advies. - Opnieuw voorleggen voorlopig verkiezingsprogramma, amendementen en moties inclusief advies aan leden.
1 november 2025 (ovb)	Algemene Ledenvergadering ter behandeling moties en amendementen en vaststelling verkiezingsprogramma.